

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ ЯК СПОЖИВАЧІВ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Концепція сучасної правової та соціальної держави обов'язково має передбачати реальні механізми захисту прав людини, особливо таких основоположних особистих природних прав як право людини на життя та здоров'я, які мають найбільш вагоме значення. Тим паче, що відповідно до ст. 3 Конституції України, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Одним з аспектів реалізації вищезазначених прав є право людини на медичну допомогу, яке передбачено ст. 49 Конституції України.

Відповідно до ст. 3 Основ законодавства України про охорону здоров'я, медичною допомогою є діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами.

Лікування, звичайно ж, пов'язано з лікарськими засобами та їх лікувальними властивостями, дією на організм людини.

До нормативних актів, які регулюють обіг лікарських засобів, а також державні вимоги до них, належить Закон України «Про лікарські засоби», наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань і Типового положення про комісії з питань етики» від 23.09.2009 № 690, наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку здійснення нагляду за побічними реакціями лікарських засобів, дозволених до медичного застосування» від 27.12.2006 № 898 та інші нормативно-правові акти України.

Питання, що залишається найменш регульованим у законодавстві, є захист прав пацієнтів як споживачів лікарських засобів.

Відповідно до ч. 2 ст. 2 Закону України «Про лікарські засоби», якість лікарського засобу – сукупність властивостей, які надають лікарському засобу здатність задовольняти споживачів відповідно до свого призначення і відповідають вимогам, встановленим законодавством.

Тому, особа, яка придбала та вживає лікарський засіб є споживачем цього лікарського засобу.

Споживачі під час придбання, замовлення або використання продукції, яка реалізується на території України, для задоволення своїх особистих потреб мають право на:

- 1) захист своїх прав державою;
- 2) належну якість продукції та обслуговування;
- 3) безпеку продукції;
- 4) необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількість, якість, асортимент, а також про її виробника (виконавця, продавця);
- 5) відшкодування майнової та моральної шкоди, завданої внаслідок недоліків продукції (дефекту в продукції), відповідно до закону;
- 6) звернення до суду та інших уповноважених державних органів за захистом порушених прав;
- 7) об'єднання в громадські організації споживачів (об'єднання споживачів).

З вищевказаних видів прав для нашого випадку актуальними є право на належну якість продукції; право на безпеку продукції; право на необхідну доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її якість. Право на захист своїх прав державою, відшкодування майнової та моральної шкоди, завданої внаслідок недоліків продукції; звернення до суду та інших уповноважених державних органів за захистом порушених прав; об'єднання в громадські організації споживачів є також актуальними, але на нашу думку, належать вже до способів захисту порушених прав.

Основною проблемою захисту прав пацієнта як споживача лікарських засобів, на нашу думку, є відсутність спеціального законодавчого акту, який регулював би ці специфічні відносини.

УДК 340.1

Філей Ю. В.

канд. юрид. наук, доц. ЗНТУ

КРИТЕРІЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ВИДИ САНКЦІЙ

У теорії кримінального права відсутня єдина класифікація кримінально-правових санкцій, хоча питання це активно дискутується й широко висвітлюється в монографічній і навчальній юридичній літературі.

Отже, класифікація, заснована на структурі самої системи санкцій, необхідна для розробки обґрунтованих рекомендацій з удосконалення цієї системи, погодженості її елементів і підсистем. З'ясуванню змісту й характеру санкцій сприяє їх наукова класифікація.